

SES B

Lauaizeta Ikastola BHI
DBH 4.B

Mikel Huarte 10
Ander Pollacino 14

AURKIBIDEA

❑ Tsarismoaren erorialdia Errusian (1905-1917)

- ❑ Tsarismoaren amaiera

- ❑ 1905eko iraultza

- ❑ 1917ko iraultza

❑ Iraultza Boltxebikea edo Urriko Iraultza (1917-1921)

- ❑ 1917ko urriko iraultza

- ❑ Gerra zibila eta <<gerrarako komunismoa>>

❑ Sobietar Batasunaren eraketa (1921-1929)

- ❑ NEB

1. Tsarismoaren erorialdia Errusian (1905-1917)

Tsarismoaren amaiera:

- ❑ XX.mendearen hasieran → Monarkia absolutua → Boterea **tsarrak (Zar)**
→ Eliza ortodoxoa, armada eta burokraziaren laguntza
- ❑ Parlamentua (**Duma**) eta politika mugatua
- ❑ Ekonomia nekazaritzan oinarritu → Industrializazioa hasi → Trenbidea eraiki
- ❑ Tsarismoaren aurkako zenbait indar politiko → Gizarte talde batzuen ideiak defendatu
 - ❑ Burgesen alderdiak
 - ❑ Nekazarien alderdiak (**Kerensky**)
 - ❑ Langile iraultzaileen alderdiak

→ **Mentxebikeak** (moderatuak)

→ **Boltxebikeak** (erradikalak)

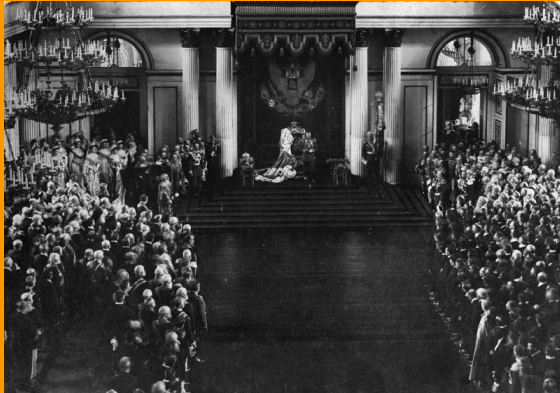
Lenin

Nicolas II. tsar-a

1905eko Iraultza:

- ❑ 1905. urtean japoniarrek tsarraren armada garaitu —> Porrota eta krisi ekonomikoa —> Istiluak
- ❑ Urtarrilaren 9an hasi —> Jendea **San Petesburgoko Neguko Jauregia** joan —> Ez zuten tsarismoa kendu nahi, **gubernua salatu** eta **erreforma politikoak** egin baizik —> Agintariek erantzun bortitza —> **Igande Odoltsua**
- ❑ Nekazariak eta langileak **sobietetan** antolatu
- ❑ Errusia **monarkia parlamentarioa** izatera pasatu behar zen, baina Tsarra berriro hasi zen bere kabuz gobernatzen.

Nikolas II. a dumako kideei hitzaldi bat ematen (1906)

Urtarrilaren 9ko protesta, San Petesburgoko Neguko jauregia atzean duelarik

1917ko Otsaileko Iraultza:

- ❑ Errusia **lehen mundu gerran** sartu (1914) → Porrota eta atzeguardia
- ❑ Otsailaren 23an hasi, **San Petesburgoko manifestazioaren** ondoren → 25ean greba orokorra → 26an altxamenduak kuarteletan
- ❑ Otsailaren 27an behin behineko gobernua
 - ❑ Kerensky
 - ❑ Liberalismoa
 - ❑ Tsarrak abdikatzerara behartu
- ❑ Langileek, nekazariak eta soldaduek sobietak sortu herrialde osoan eta milizia armatuak (**Guardia Gorria**) → **Boltxebikeen** alde jarri
 - ❑ Gerra bertan bera utzi
 - ❑ Langileen baldintzak hobetu
 - ❑ Lurrak nekazarien artean banatu
 - ❑ Gutxiengo nazionalak aintzatestea

Guardia gorriaren domina

2. Iraultza Boltxebikea edo Urriko iraultza

1917ko Urriko iraultza:

- ❑ Gizarte eta politika **desegonkortasuna**, gobernuak gerran jarraitu → Porrotak → Gobernua ahuldu
- ❑ Sobieten protagonismoa handitu → Lehen kongresua ekainean
- ❑ **Lenin** erbestetik bueltatu → Apirilean egindako tesia ezarri:
 - ❑ Gerra utzi
 - ❑ Lurrak berriro banatu
 - ❑ Langile-batzordeek fabrikak kontrolatu
 - ❑ Nazionalitateek autonomia
 - ❑ Sobietek boterea
- ❑ **Boltxebikeek** herri matxinada uztailean → Porrot → **Lenin** erbestera berriro
- ❑ Urrian, **Boltxebikeek** beste matxinada antolatu → 24an toki estrategikoak hartu → 25ean Neguko Jauregia eraso → behin behineko gobernua bukatu
- ❑ Gerratik atera (**Brest-Litovskeko Ituna**)

Langileen ikurra

Neguko Jauregiaren eraso

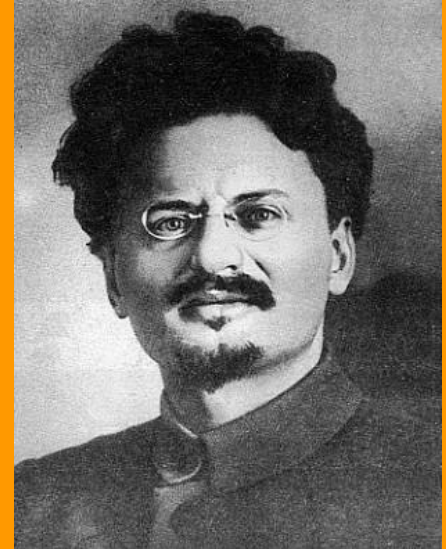
Gerra zibila eta “gerrarako komunismoa”:

- ❑ 1918. urtean iraultza nagusitu, baina **Tsarismoaren aldekoek** eta liberalak indarraren bidez iraultza gelditzen saiatu.
 - ❑ Kontrairaultzaileak (**Armada Zuria** sortu eta **beste herrialdeen** laguntza)
 - ❑ Boltxebikeak (**Armada Gorria**)

- ❑ Hiru urteko **gerra zibila** (1918-1921) —▶ Boltxebikeek irabazi (**Trotsky**)
 - ❑ Gerran hornitzeko: **Gerrarako komunismoa**
 - ❑ Industria nazionalizatu
 - ❑ Landa kolektibizatu
 - ❑ Nekazariei alea konfiskatu

- ❑ **Proletariotzaren diktadura:**
 - ❑ Erabakiak Alderdi Komunistako goi-organoek hartu
 - ❑ Gainerako alderdiak debekatu

- ❑ Herritar batzuk matxinatu —▶ Matxinadak zapaldu

Trotsky

3. Sobietar Batasunaren eraketa (1921-1929)

NEP

- ❑ 1921ean Ekonomia-politika berria (NEP):
 - ❑ Nekazariei askatasuna eman zieten.
 - ❑ Enpresa txikiak jabetza pribatuan izaten utzi zuten.
 - ❑ Estatuak bankuak, enpresa handiak... kontrolatzen jarraitu zuen.

❑ Ondorioak:

- ❑ Neurri hauek ekonomia haztea eragin zuen.

NEP-ren
publizitatea egiten
duen Leninen kartela

SESB: Estatu berri bat

- ❑ 1922an SESB sortu zen. Errepublikan federazio bat zen.
- ❑ 1923. urtean, Konstituzioa egin zen eta estatu berriaren politika-sistema zehaztu zen:
 - ❑ Errepublikak batasuna utz zezaketen.
 - ❑ Legegintza-organo gorenaren Sobietat Gorena zen.
 - ❑ Sobietat Gorenak Presidium delakoa eta Herri-komisarioen kontseilua izendatzen zuen.
 - ❑ Batzorde zentrala, Idazle Nagusiak zuzentzen zuen.

SESB eta Internazionalismoa

- ❑ Leninen ustez beharrezkoa zen iraultza SESBtik kanpo hedatzea, eta horregatik 1919an, Hirugarren Internazionala sortu zuen.
- ❑ Zenbait herrialde gonbidatu zituzten alderdi komunistak sortzeko asmoz.
- ❑ Alderdi komunistek SBAKren ereduari jarraitu zioten:

- ❑ Oso alderdi-eredu demokratikoa izatea.

Hirugarren internazionalaren kartela

GALDERAK

1. Zer ezaugarri zituen Ekonomia-politika berriak (NEP)? Zer ondorio ekonomiko eta sozial izan zituen NEPe?

Nekazariei askatasunez laboratzen eta saltzen utzi zitzairen, barne-merkataritza askea baimendu zen, eta enpresa txikiak eta ertainak jabetza pribatuan izaten utzi zuten. Estatuak garraiobideak, kanpo-merkataritza, bankuak eta enpresa handiak kontrolatzen jarraitu zuen. Neurri hauek ekonomia haztea eragin zuten. Industria- eta merkataritza-jabeak eta nekazari dirudunak aberastu egin ziren, eta burgesia berriz agertu zen. Horren ondorioz tentsio handiak izan ziren, eta alderdian eztabaida latza sortu zen.

2. Zertan datza gerrarako komunismoa? Noiz erabili zen? Zertarako?

Gerrarako komunismoa Boltxebikeek erabili zuten lehen aldiz Errusiako gerra zibilean. Frontea eta hiriak hornitzeko erabili zuten. Sistema honek industria nazionalizatu egiten zuen, landa kolektibizatu egiten zuen eta nekazariei alea konfiskatzen zien. Gerra zibila kontrairaultzaileen eta Boltxebikeen artean sortu zen. Kontrairaultzaileak beste herrialdeen laguntza zuten eta Armada Zuria sortu zuten, Boltxebikeek berriz Armada Gorria zuten.

BIDEOA

ERRUSIAKO IRAULTZA

ITURBURUAK:

Argazkiak:

<http://recuerdosdepandora.com/wp-content/uploads/2010/03/leon-trotsky.jpg>

<https://historyrevision.files.wordpress.com/2012/10/duma-pic.gif>

<http://cloud1.todocoleccion.net/fot/2008/03/05/7712715.jpg>

<http://www.claseshistoria.com/revolucionrusa/imagenes/nicolas2b-.jpg>

http://izquierda-revolucionaria.org/media/img-articulos/1398184533_LeninSovietsoldados.jpg

<http://2.bp.blogspot.com/-zDOm0Y58USs/TmjvvnDtxAI/AAAAAAAAADDQ/EVrKQtOpu-c/s1600/Manifestantes+frente+al+palacio+del+zar+1917.jpg>

<http://2.bp.blogspot.com/-WsJNCU1Vt3o/UKaJXVvq2VI/AAAAAAAAOHU/fj3cHcQ57z0/s1600/transformer-russia-exam-2.jpg>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a4/National_Bolshevik_Party.svg/220px-National_Bolshevik_Party.svg.png

<https://historiaetageografia4.wordpress.com/edukiak/7-gaia/errusiar-iraultza-eta-sesbren-sorrera/>

<http://joseantoniobru.blogspot.com.es/2014/02/la-internacional-comunista-o-tercera.html>

Informazioa:

Zubia Santillana ISBN: 978-84-9894-286-6

<http://es.slideshare.net/cchococrispis/revolucin-rusa-14875145>